

Rundhøjskolens læsehandleplan

Forord

Med en læsehandleplan ønsker vi at give alle vores kolleger på Rundhøjskolen et overblik over skolens læseindsatser på de enkelte klassetrin. Læsning er en fælles opgave for alle lærere, og derfor opfordrer vi alle – både dansk- og faglærere – til at læse handleplanen.

Først finder du en skematisk oversigt over skoleårets test og prøver på hver årgang – efterfulgt af en gennemgang af testenes/prøvernes indhold, form og ansvarlige.

Efterfølgende kan du på hver årgang finde en oversigt over, hvad læsning i dansk omfatter. Senere følger også en beskrivelse af, hvad der ligger i læsning i fagene.

Faste indholdspunkter i læsehandleplanen er på hver årgang:

- Læsning i dansk
- Læsning i fagene
- Faste tiltag på tværs af fagene
- Tegn på læring i slutningen af X. klasse
 - Læsning
 - Læseforståelse
 - Fremstilling
 - Stavning
- Evaluering i X. klasse - dansk
- Tiltag i X. klasse
- Prøver, som dansklæreren gennemfører i X. klasse
- Dét kan forældrene gøre

Læsehandleplanen er ikke bedre, end hvad vi gør den til. Derfor tager vi gerne imod forbedringsforslag.

Rundhøjskolen, januar 2024

Læsevejleder for 0.-5. klasse Kirsten Bjørn Schultz
Læsevejleder for 6.-10. klasse Dorthe Raunholt
Skoleleder Mads Neergaard Jacobsen

Skolens obligatoriske/frivillige test og prøver

ÅRG ↓	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ
0		Sprog- vurdering	Læsekonf.							Risikotest for ord- blindhed
1		Hogrefe OLP1 SLP1	Læsekonf.			Risikotest for ord- blindhed				Risikotest for ord- blindhed på tid
2	FNOT	ST2 Hogrefe OLP2 SLP2	Læsekonf.							DVO
3	FNOT	ST3 Hogrefe OLP2 SLP2	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
4	FNOT	ST4 Hogrefe TLP5	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
5		ST5 Hogrefe TLP5	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
6	FNOT	ST6 Hogrefe A	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
7	Hogrefe A	ST7	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
8	Hogrefe A FNOT	ST8	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
8E	Hogrefe A oblig. for NYE elever FNOT	ST8	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
9	Hogrefe A	ST9	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
9E	Hogrefe A oblig. for NYE elever	ST9	Læsekonf.					Evt. Ordblinde- testen		
10	Eksi- sterende ordblinde- test?	Læse- konf.								

- **Fed skrift** = obligatoriske test/tiltag på Rundhøjskolen
- Hogrefe
OLP: Ordlæseprøve
SLP: Sætningslæseprøve
- *) Minimøde: Læsevejleder og dansklærers opfølgning på elever i indsatser
- Eksisterende ordblindedtest –tilladelse til at indhente eksisterende ordblinderapporter
- 10.klasse kan få foretaget ordblindedtesten hele året

Testenes indhold, form og ansvarlige

	TESTINDHOLD	TESTFORM	ANSVARLIG
FNOT = Folkeskolens Nationale Overgangstest, obligatoriske og frivillige	Afkodning Sprogforståelse Tekstforståelse	Elektronisk og selvrettende	Dansklærer
ST	Staveudvikling og grammatik	Elektronisk og selvrettende	Dansklærer
DVO	Klassescreening → indsats på enkelte	Papirform	Dansklærer med vejledning fra vejleder
Ordblinderisikotesten	Elbros ordlister	Papirform	Dansklærer
Ordblindetesten (kun ved begrundet mistanke)	Specifikke læse- og stavevanskeligheder	Elektronisk og selvrettende	Læsevejleder
Hogrefe	Forståelse Tekstforståelse udsagn A og B, Cloze	Elektronisk og selvrettende	Dansklærer
Hogrefe: Skriftsproglig udvikling	Ordlæseprøve og sætningslæseprøve	Elektronisk og selvrettende	Dansklærer
Sprogvurdering	Forlyd, bogstavgenkendelse, skrivning	Elektronisk og selvrettende	0.kl-lærer + vejleder til analyse af resultater
Læsekonference	På baggrund af nationale test		Læsevejleder indkalder
Minimøde	Læsevejleders og dansklærers opfølgning på elever i indsatser		Læsevejleder indkalder

0. klasse

Læsning i dansk i 0. klasse

Eleven skal i løbet af børnehaveklassen gerne gennemløbe en læseudvikling, som strækker sig fra en begyndende legelæsning over en mere logografisk læsning til en egentlig begyndende alfabetisk læsning. Eleven er som regel meget motiveret for at lære at læse og skal gennem undervisningen inspireres til at lege med såvel bogstavernes form som deres navne og lyde.

Ydermere leges der også med rim og remser, og eleverne bliver bevidste om, hvad det vil sige, at noget rimer.

Læsning i fagene i 0. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie og kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 0. klasse

- 4 x 4 ugers læsebånd, hvor oplæsning er i fokus, indtil eleverne selv kommer ind i den begyndende læsning
- Ugentlige besøg på biblioteket for at inspirere og motivere til læsning
- READ – sammen om læsning

Tegn på læring i slutning af 0. klasse

- Elevens ordforråd, sprogbrug og sproglige bevidsthed udvikler sig
- Eleven har færdigheder i de grundlæggende talesproglige handlinger (lytte, tale og spørge)
- Kan skelne mellem fakta og fiktion og gengive indhold af tekster
- Kan eksperimentere med at skrive små tekster og har viden om det alfabetiske princip (bogstavets lyd, form og navn), skriveretning og sætningsopbygning
- Kan bogstavernes standardlyde og gætte kvalificeret på ord ved at sammenholde kontekst og det første bogstav
- Kan eksperimentere med rim, bogstavlyde, ord og sætningsdannelse
- Kan indgå i samtale og dialog
- Kan genfortælle og selv fortælle historier
- Kan legeskrive og lidt senere børnestave

0. klasse

Evaluering i 0.klasse

- Eleverne evalueres løbende i forhold til deres læsefaglige niveau og progression.
- Forældrene informeres ved skolehjem samtalerne samt i elevplanen.

Tiltag i 0. klasse

- Hvis elever i sprogvurderingen placerer sig i kategorien "særlig indsats" eller "fokuseret indsats", iværksættes en målrettet sproglig indsats (sprogudvikling og bogstav/lydkursus).

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 0. kl.

- Sprogvurdering
- Ordblinderisikotest

Dét kan forældrene gøre

- Øve bogstaver og lyde på Den første læsning -Trin 0 (UNI-login)
<http://denfoerstelaesning.dk/index.html>
- Øve bogstaver, læsning og stavning på Gyldendals fagportal for indskoling(UNI-login)
<https://dansk0-2.gyldendal.dk/traening>
- Daglig læsning med/for børnene
- Daglig snak og leg med bogstaver (fx hvem finder først noget med 'm')
- Daglig læsning med og for børnene – [se pjecen "Læs med dit barn"](#)

1. klasse

Læsning i dansk i 1. klasse

Undervisningen skal have direkte fokus på at lære eleverne sammenhænge mellem bogstav og lyd i ordlæsningen. I den forbindelse skal eleverne både lære bogstavernes standardudtaler og undtagelserne fra bogstavernes standardudtaler. Ved hjælp af lydmetoden skal eleverne lære analyse og syntese af lyd, så de efterhånden selv kan læse lette tekster. Efterhånden skal eleverne også lære bogstavernes mest almindelige kontekstbetingede udtaler.

Eleverne skal lære at udarbejde både fortællende tekster og fagtekster, både i hånden og på computer. De skal kunne udtrykke sig via skreven tekst, billeder og/eller lyd. I slutningen af 2. klasse skal eleverne have viden om genretræk ved enkle fortællende og informerende tekster.

Undervisningen skal fokusere på, at eleverne i starten skal kunne udforme mindre tekster, men efterhånden skal de kunne udtrykke sig i længere og mere sammenhængende tekster.

Teksterne kan både tage udgangspunkt i elevernes fantasi, oplevelser og eleven kan formulere sammenhængende tekster på mindst 3 linjer i en kendt teksttype og kan stave til lydrette (fx ti, bil og kano) og almindelige ikke-lydrette ord (fx siger, døren) erfaringer og i nyt fagligt indhold.

Arbejdet med at give eleverne læselyst og gode læsevaner er vigtigt.

Læsning i fagene i 1. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fagene i 1. klasse

- 4 x 4 ugers læsebånd, hvori fagenes læsning tilgodeses
- Ugentlige besøg på biblioteket for at inspirere og motivere til læsning
- READ – sammen om læsning

1. klasse

Tegn på læring i slutningen af 1. klasse

Læsning

- Eleven mestrer bogstaverne (navn, form, lyd)
- Mestrer forlyd
- Mestrer forlyd og rimdel
- Mestrer udlyd
- Mestrer indlyd
- Mestrer analyse (adskillelse) af korte og lydrette ord
- Mestrer syntese (sammendragning) af enkelt lyde
- Kan efterhånden højt læse lette tekster med over 90 %'s rigtighed og med en god forståelse
- Kan læse ord i tekster til klassetrinnet (lix 5-10)

Læseforståelse

- Kan indhente de vigtige og konkrete informationer fra en tekst
- Mestrer ord og begrebsforståelse

Fremstilling

- Kan formulere sammenhængende tekster på mindst 3 linjer i en kendt teksttype og kan stave til lydrette (fx ti, bil og kano) og almindelige ikke-lydrette ord (fx siger, døren).

Stavning

- Kan stave enkle og lydrette ord og nonord.

Evaluering i 1. klasse

- Eleverne evalueres løbende i forhold til det læsefaglige niveau og progression
- Forældrene informeres ved skolehjem samtaler samt i elevplanen.

Tiltag i 1. klasse dansk

- Hvis elever ikke har et automatiseret bogstav-lyd-kendskab eller kan læse korte ord/nonord på 2-3 bogstaver, skal der sættes ind med en intensiv målrettet indsats. De specifikke mål med indsatsen opstilles på baggrund af den individuelle afdækning.

1. klasse

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 1. kl.

- Ordblinderisikotesten
- Hogrefe – ordlæs 1 og sætningslæs 1
- Risikotest på tid

Dét kan forældrene gøre

- Øve bogstaver og lyde på Den første læsning.dk - Trin 1 (brug UNI-login)
<http://denfoerstelaesning.dk/index.html>
- Øve bogstaver, læsning og stavning på Gyldendalsfagportal for indskolingen (UNI-login)
<https://dansk0-2.gyldendal.dk/traening>
- Daglig læsning med og for børnene – [se pjecen "Læs med dit barn"](#)

2. klasse

Læsning i dansk i 2. klasse

Undervisningen skal have direkte fokus på at lære eleverne sammenhænge mellem bogstav og lyd i ordlæsningen. I den forbindelse skal eleverne både lære bogstavernes standardudtaler og undtagelserne fra bogstavernes standardudtaler. Ved hjælp af lydmetoden skal eleverne lære analyse og syntese af lyd, så de efterhånden selv kan læse lette tekster. Efterhånden skal eleverne også lære bogstavernes mest almindelige kontekstbetingede udtaler.

Eleverne skal lære at udarbejde både fortællende tekster og fagtekster, både i hånden og på computer. De skal kunne udtrykke sig via skreven tekst, billeder og/eller lyd. I slutningen af 2. klasse skal eleverne have viden om genretræk ved enkle fortællende og informerende tekster.

Undervisningen skal fokusere på, at eleverne i starten skal kunne udforme mindre tekster, men efterhånden skal de kunne udtrykke sig i længere og mere sammenhængende tekster.

Teksterne kan både tage udgangspunkt i elevernes fantasi, oplevelser og eleven kan formulere sammenhængende tekster på mindst 3 linjer i en kendt teksttype og kan stave til lydrette (fx ti, bil og kano) og almindelige ikke-lydrette ord (fx siger, døren) erfaringer og i nyt fagligt indhold.

Arbejdet med at give eleverne læselyst og gode læsevaner er vigtigt.

Læsning i fagene i 2. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fagene i 2. klasse

- 4 x 4 ugers læsebånd, hvori fagenes læsning tilgodeses
- Ugentlige besøg på biblioteket for at inspirere og motivere til læsning
- READ – sammen om læsning

2. klasse

Tegn på læring i slutningen af 2. klasse

Læsning

- Eleven mestrer bogstavernes funktionalitet forklares?
- Mestrer lydering af lydrette ord (en-til-en-princippet)
- Mestrer stavelsesdeling både i læsning og stavning
- Mestrer lydering med udskiftning af alternative bogstavlyde (e som æ-lyd i ordet hest)
- Kan stillelæse lette tekster med 100 ord pr. minut og tekster med nyt fagligt indhold med over 60 ord pr. minut
- Kan læse ord i tekster til klassetrinnet med forståelse (lix 10-15).

Læseforståelse

- Mestrer ord og begrebsforståelse
- Kan indhente konkrete og vigtige informationer samt forholde sig til følelser og stemninger ud fra eget perspektiv.

Fremstilling

- Kan formulere sammenhængende tekster på mindst 3 linjer i en kendt teksttype og kan stave til lydrette (fx ti, bil og kano) og almindelige ikke-lydrette ord (fx siger, døren).

Stavning

- Kan stave lydrette ord/nonord og flerstavelsesord med konsonantklynger (fx mikrofon).

Evaluering i 2. klasse

- Eleverne evalueres løbende i forhold til deres læsefaglige niveau og progression.
- Forældrene informeres ved skolehjem samtaler samt i elevplanen.

Tiltag i 2. klasse dansk

- Hvis eleven viser vanskeligheder iværksættes en intensiv målrettet indsats over 10-12 uger med fokus på systematisk undervisning i udnyttelse af skriftens basale lydprincip i læsning og skrivning.

2. klasse

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 2. kl.

- National test, dansk – obligatorisk
- ST2
- Hogrefe – ordlæs 1 eller 2 og sætningslæs 1 eller 2
- DVO

Dét kan forældrene gøre

- Øve læsning og stavning på Den første læsning.dk -Trin 2 (brug UNI-login)
<http://denfoerstelaesning.dk/index.html>
- Øve bogstaver, læsning og stavning på Gyldendalsfagportal for indskoling (UNI-login)
<https://dansk0-2.gyldendal.dk/traening>
- Daglig læsning med og for børnene – [se pjecen "Læs med dit barn"](#)

3. klasse

Læsning i dansk i 3. klasse

I løbet af 3. og 4. klasse skal fokus være på, at eleverne skal læse og skrive for at lære. Eleverne skal arbejde med multimodale tekster.

Eleverne skal efterhånden kunne læse lette tekster flydende med umiddelbar genkendelse af mange ord, og de skal få mere og mere fokus på at læse for at få gode oplevelser og for at få faglig viden. Det betyder, at eleverne skal læse meget og i mange forskellige tekster af stigende omfang og sværhedsgrad. De skal læse dagligt og deres læsefærdigheder skal løbende evalueres, så eleverne selv kan opleve, at de udvikler deres læsning og får viden om, hvad de skal gøre for at udvikle sig fortsat.

Læsning bliver efterhånden også den væsentligste kilde til forståelse af nye ord, begreber og virkemidler i tekster.

Arbejdet med at give eleverne læselyst og gode læsevaner er stadig vigtigt.

Læsning i fagene i 3. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie og kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 3. klasse

- Frontread fra 3. klasse, som træner læsesikkerhed og læsehastighed
- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses
- Read – sammen om læsning

3. klasse

Tegn på læring i slutningen af 3. klasse

Læsning

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet hurtigt og sikkert og med god forståelse (lix 15-20).
- Et godt pejlemærke er, at eleverne efterhånden kan stille-læse lette tekster for aldersgruppen med over 125 ord pr. minut og tekster med nyt fagligt indhold med omkring 80 ord pr. minut

Læseforståelse

- Kan skelne mellem fiktion og fakta
- Kan bruge sin baggrundsviden til at forstå en tekst
- Kan håndtere problemer med at forstå teksten og har viden om læseforståelsesstrategier

Fremstilling

- Kan udtrykke sig skriftligt i små tekster, særligt i den beskrivende og berettende genre.
- Har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder.

Stavning

- Har viden om regler for sammensætning af ord og bøjning af ord
- Er i stavning på udviklingstrin 3 på vej til trin 4 i staveudvikling (Staveraketten)
- Kan sætte tegn og har viden om punktum, spørgsmålstegn og udråb.

Evaluering i 3. klasse

- Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression i elevplanen og ved skolehjemsamtale.

Tiltag i 3. klasse dansk

- Læsebånd, hvori blandt andet fagenes læsning tilgodeses
- Frontread fra 3. klasse, som træner læsesikkerhed og læsehastighed
- Read – sammen om læsning

3. klasse

- Elever skal afdækkes individuelt med den udvidede DVO-test i starten af 3. klasse, evt. suppleret med andet materiale, hvis:
 - De viser risikotegn på ordblindhed og/eller
 - placerer sig i kategorien "mangelfuld præstation" eller i "ikke tilstrækkelig præstation" i de nationale test i 2. klasse.
- Hvis eleven stadig er en usikker og langsom læser, iværksætte en målrettet indsats, som kan være VAKS eller tilsvarende.

Elever skal testes med den nationale ordblindetest i slutningen af 3. klasse, hvis de:

- Har vist tidlige risikotegn
- Har modtaget særlige tilrettelagte forløb i 3. klasse og tidligere
- I øvrigt er i målgruppen for elever i risiko.

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 3. kl.

- National test, dansk – frivillig
- Sætningslæseprøve 2 og evt. ordlæs 2 for enkelte elever
- ST3

Dét kan forældrene gøre

- [Se pjecen "Sammen om læsning på mellemtrinnet"](#)

4. klasse

Læsning i dansk i 4. klasse

I løbet af 3. og 4. klasse skal fokus være på, at eleverne skal læse og skrive for at lære. Eleverne skal arbejde med multimodale tekster.

Eleverne skal efterhånden kunne læse lette tekster flydende med umiddelbar genkendelse af mange ord, og de skal få mere og mere fokus på at læse for at få gode oplevelser og for at få faglig viden. Det betyder, at eleverne skal læse meget og i mange forskellige tekster af stigende omfang og sværhedsgrad. De skal læse dagligt og deres læsefærdigheder skal løbende evalueres, så eleverne selv kan opleve, at de udvikler deres læsning og får viden om, hvad de skal gøre for at udvikle sig fortsat.

Læsning bliver efterhånden også den væsentligste kilde til forståelse af nye ord, begreber og virkemidler i tekster.

Arbejdet med at give eleverne læselyst og gode læsevaner er stadig vigtigt.

Læsning i fagene i 4. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie og kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 4. klasse

- Frontread fra 3. klasse, som træner læsesikkerhed og læsehastighed
- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses
- Read – sammen om læsning

4. klasse

Tegn på læring i slutningen af 4. klasse

Læsning

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet hurtigt og sikkert og med god forståelse.
- Et godt pejlemærke er, at eleverne kan stille-læse tekster for aldersgruppen (lix 20-25) med over 150 ord pr. minut og tekster med nyt fagligt indhold med omkring 100 ord pr. minut
- Resultaterne i nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation.

Læseforståelse

- Kan finde elementer i teksten, som skaber sammenhæng og har viden om tekstbånd
- Kan navigere ud fra søgespørgsmål på alderssvarende hjemmesider og har viden om hjemmesiders struktur
- Er bevidst om sin egen forståelse af en læst tekst og ved, hvad man skal gøre, når ord og tekst er svær at forstå.

Fremstilling

- Kan udarbejde multimodale tekster og har viden om beskrivende og berettende fremstillingsformer.

Stavning

- Kan stave med udgangspunkt i ordenes betydningsdele og har viden om morfemer, ordklasser, lydfølgeregler og opslagsteknologier
- Er kommet til trin 3 i staveudviklingen og på vej til trin 4

Evaluering i 4. klasse

- Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression i handleplan og ved skolehjem samtale.
- Hvis eleven er en usikker og langsom læser, bør elevens afkodningsfærdigheder afdækkes yderligere, så det kan udelukkes, at der ikke er tale om ordblindhed. Elevens vanskeligheder afdækkes med den nationale ordblindetest, hvis eleven:
 - Har vist tidlige risikotegn
 - Har modtaget særlige tilrettelagte forløb i 3. klasse og tidligere
 - I øvrigt er i målgruppen for elever i risiko.

4. klasse

Tiltag i 4. klasse dansk

- Ved langsom læsehastighed og usikker læsning kan metoden 'Gentaget læsning' være et godt tiltag.
- Er eleven ordblind, skal eleven have adgang til at anvende kompenserende it.

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 4. kl.

- National test, dansk – obligatorisk
- Sætningslæseprøve 2 og evt. ordlæseprøve 2 for enkelte elever
- ST4

Dét kan forældrene gøre

- [Se pjecen "Sammen om læsning på mellemtrinnet"](#)

5. klasse

Læsning i dansk i 5. klasse

Eleverne skal lære at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster, og de skal lære at planlægge og strukturere mere komplicerede arbejdsprocesser.

Der lægges vægt på elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd og begreber. Læsning og skrivning udvikles i et fortsat samspil, og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster. Der er særlig fokus på kommenterende og forklarende genrer. Elevernes færdigheder i at læse og fremstille, herunder skrive, stave og formidle, skal udvikles og konsolideres i arbejdet med alle typer tekster.

Der stilles større krav til elevernes evne til at undersøge, systematisere, strukturere og vurdere indholdet i de tekster, de arbejder med. Eleverne skal kunne overvåge egen læseforståelse og revidere egen arbejdsproces, når de læser og fremstiller tekster, og de skal kunne perspektivere tekster i forhold til andre tekster.

Eleverne skal udvikle et fagsprog, så de kan udtrykke sig om deres egen læring ved fx at sætte ord på hvordan de bruger læseforståelsesstrategier, skrivestrategier og analyseredskaber til fortolkning og kommunikation.

Arbejdet med at give eller vedligeholde eleverne læselyst og gode læsevaner er stadig vigtigt.

Læsning i fagene i 5. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie og kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 5. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses
- Frontread fra 3. klasse, som træner læsesikkerhed og læsehastighed
- Read – sammen om læsning

5. klasse

Tegn på læring i slutningen af 5. klasse

Læsning

- Kan stille-læse tekster for aldersgruppen (lix 25-30) flydende og med god forståelse med omkring 175 ord pr minut.
- Kan læse tekster med nyt indhold i relation til kendte emner med omkring 120 ord pr. minut.
- Resultater i frivillige Nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation.
- Benytter læseteknikker (skimme, nærlæse og oversigtslæse)
- Anvender de 4 læseforståelses-strategier (forudsigelse, stille spørgsmål, afklaring af svære ord og opsummering)

Læseforståelse

- Kan udlede hovedindholdet og delemner i en fagtekst.
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst.
- Kan forstå årsag-følgeslutninger eller problem-løsningsstrukturer i forklarende tekster.
- Kan udpege og skrive nøgleord, som viser, hvad der er vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt i en tekst.
- Kan formulere overskrifter til en tekst uden overskrifter.

Fremstilling

- Kan udarbejde skitser (fx tænkeskrivning og mindmap) som forberedelse til et skriftligt produkt.
- Kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster (kommenterende og forklarende tekster)

Stavning

- Er på stavetrin 4 og kan anvende afsnit og sætte komma.

Evaluering i 5. klasse

- Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression i handleplan og ved skolehjem samtale.

5. klasse

Tiltag i 5. klasse dansk

- Hvis eleven stadig er en usikker og langsom læser, bør elevens basale afkodningsfærdigheder afdækkes yderligere, som beskrevet på yngre klassetrin, med henblik på at iværksætte en målrettet indsats.
- Ved langsom læsehastighed og usikker læsning kan metoden 'Gentaget læsning' være et godt tiltag.
- Er eleven ordblind, skal eleven have adgang til at anvende kompenserende it.

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 5. kl.

- National test, dansk – frivillig
- Sætningslæseprøve 2 og evt. ordlæs 2 for enkelte elever
- ST5

Dét kan forældrene gøre

- [Se pjecen "Sammen om læsning på mellemtrinnet"](#)

6. klasse

Læsning i dansk i 6. klasse

Eleverne skal lære at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster, og de skal lære at planlægge og strukturere mere komplicerede arbejdsprocesser.

Der lægges vægt på elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd og begreber. Læsning og skrivning udvikles i et fortsat samspil, og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster. Der er særlig fokus på kommenterende og forklarende genrer. Elevernes færdigheder i at læse og fremstille, herunder skrive, stave og formidle, skal udvikles og konsolideres i arbejdet med alle typer tekster.

Der stilles større krav til elevernes evne til at undersøge, systematisere, strukturere og vurdere indholdet i de tekster, de arbejder med. Eleverne skal kunne overvåge egen læseforståelse og revidere egen arbejdsproces, når de læser og fremstiller tekster, og de skal kunne perspektivere tekster i forhold til andre tekster.

Eleverne skal udvikle et fagsprog, så de kan udtrykke sig om deres egen læring ved fx at sætte ord på hvordan de bruger læseforståelsesstrategier, skrivestrategier og analyseredskaber til fortolkning og kommunikation.

Arbejdet med at give eller vedligeholde eleverne læselyst og gode læsevaner er stadig vigtigt.

Læsning i fagene i 6. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Natur/teknik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie og kristendomskundskab

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 6. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses
- Frontread fra 3. klasse, som træner læsesikkerhed og læsehastighed
- Read – sammen om læsning

6. klasse

Tegn på læring i slutningen af 6. klasse

Læsning

- Eleven kan stille-læse lette tekster for aldersgruppen (lix 30-35) flydende og med god forståelse med omkring 200 ord pr. minut.
- Kan læse tekster med et nyt indhold i relation til kendte emner med omkring 140 ord pr. minut
- Kan umiddelbart genkende hyppige morfemer i ord (både rod-morfemer, aflednings- og bøjningsmorfemer) og på den måde læse morfologisk komplekse ord sikkert og hurtigt
- Begynder at anvende forskellige studietekniske færdigheder, fx overblikslæsning, notatteknik, mindmaps osv.
- Resultater i nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation

Læseforståelse

- Eleven kan skimme en tekst og orientere sig i overskrifter, grafik, billeder osv. og udlede tekstens formål. Ved multimodale tekster kan eleven danne sig et overblik over sammenhængen mellem de multimodale elementer
- Har kendskab til læsestrategier og ved hvad man som læser skal gøre før, under og efter læsning
- Kan opdage egne forståelsesproblemer og anvende relevante strategier til at afhjælpe dem og få overblik over teksten
- Kan gengive hovedindholdet i en fagtekst og udpege, hvad der er vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt i en tekst
- Kan stille spørgsmål til tekstens indhold
- Udviser et godt ordkendskab såvel i bredde som i dybde og kan afklare ukendte ords betydning
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst fx ved brug af Venn-diagram og argumentationsmodel (se eksempler på modellerne her: <https://www.undervis.dk/venn-diagram>)
- Kan forstå årsag-følgeslutninger eller problem-løsningsstrukturer i forklarende tekster fx ved brug af et årsag-følge-kort eller flowdiagram (se et eksempel på modellen her: <https://www.undervis.dk/rsag-flge-kort>)

Fremstilling

- Kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster i tekst, lyd og billede og kan udarbejde dramatiske, dokumentariske og interaktive produkter.

Stavning

- Er på stavetrin 4 og kan anvende afsnit og sætte komma.

6. klasse

Evaluering i 6. klasse

- Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression i handleplan og ved skolehjem samtale.

Tiltag i 6. klasse dansk

- Hvis eleven stadig er en usikker og langsom læser, bør elevens basale afkodningsfærdigheder afdækkes yderligere, som beskrevet på yngre klassetrin, med henblik på at iværksætte en målrettet indsats.
- Ved langsom læsehastighed og usikker læsning kan metoden 'Gentaget læsning' være et godt tiltag.
- Er eleven ordblind, skal eleven have adgang til at anvende kompenserende it.

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 6. kl.

- Nationale test frivillige og obligatoriske
- Sætningslæseprøve 2 og evt. ordlæs 2 for enkelte elever
- ST6

Dét kan forældrene gøre

- [Se pjecen "Sammen om læsning på mellemtrinnet"](#)

7. klasse

Læsning i dansk i 7. klasse

Eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de forskellige genrer, både når de læser og skriver. De skal have et fagligt begrebsapparat til at karakterisere, sammenligne, reflektere over og diskutere sprog og tekster i faglige og æstetiske tekster. Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster.

I undervisningen skal der fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner.

Eleverne skal endvidere udvikle kommunikative kompetencer og tilegne sig et varieret og sikkert ord- og begrebsforråd. Færdigheder i at læse, skrive og stave konsolideres. Eleverne skal blive i stand til at læse mere og mere omfangsrige tekster, og de skal kunne fremstille større multimodale tekster.

Læsning i fagene i 7. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Naturfagene

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 7. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses

7. klasse

Tegn på læring i slutningen af 7. klasse

Læsning

- Eleven kan læse lette tekster for aldersgruppen (lix 35-40) flydende med god forståelse med omkring 200-225 ord pr. minut
- Kan læse tekster med nyt fagligt indhold med omkring 150 ord pr. minut
- Benytter læseteknikker fx skimme, nærlæse og oversigtslæse
- Anvender studietekniske færdigheder, fx overblikslæsning, notatteknik, mindmaps osv.
- Resultater i Nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation.

Læseforståelse

- Eleven kan læse sig til viden
- Kender til og anvender forskellige genrer inden for skøn- og faglitteratur
- Kan analysere en litterær tekst ud fra analysemodeller og anvende fx berettermodellen og aktantmodellen
- Forholder sig kritisk til digitale tekster
- Kan referere indholdet i en fagtekst med forskellige modaliteter og grafiske modeller (fx en tidslinje)
- Kan forstå sproglige virkemidler i fx en reklame
- Kan forklare, hvordan tekster kan læses i en kontekst.

Fremstilling

- Kan selvstændigt formulere en afgrænset opgave
- Kan skrive i forskellige genrer tilpasset modtageren
- Kan layoute et produkt, så budskabet bliver tydeligt.

Stavning

- Behersker retstavning
- Kan registrere og korrigere egne fejl.

Evaluering i 7. klasse

Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression:

- Ved skolehjemsamtale
- I elevplanen

7. klasse

Tiltag i 7. klasse dansk

- Frontread
- Diktater og læseprøver

Hvis eleven er en langsom læser eller usikker i stavning, bør elevens afkodningsfærdigheder afdækkes yderligere, så det kan udelukkes, at der ikke er tale om ordblindhed.

Hvis eleven er ordblind, skal eleven have adgang til at anvende kompenserende it.

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 7. kl.

- Hogrefe A i august (frivilligt)
- Frivillige NT først i marts
- ST7 på klassen i januar
- Hogrefe B i februar (frivilligt)

Dét kan forældrene gøre

- <https://dansk.gyldendal.dk/traening>
- <https://www.frontread.com/da/uddannelse/>

8. klasse

Læsning i dansk i 8. klasse

Eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de forskellige genrer, både når de læser og skriver. De skal have et fagligt begrebsapparat til at karakterisere, sammenligne, reflektere over og diskutere sprog og tekster i faglige og æstetiske tekster. Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster.

I undervisningen skal der fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner.

Eleverne skal endvidere udvikle kommunikative kompetencer og tilegne sig et varieret og sikkert ord- og begrebsforråd. Færdigheder i at læse, skrive og stave konsolideres. Eleverne skal blive i stand til at læse mere og mere omfangsrige tekster, og de skal kunne fremstille større multimodale tekster.

Læsning i fagene i 8. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Naturfagene

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie, kristendomskundskab og samfundsfag

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 8. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses

8. klasse

Tegn på læring i slutningen af 8. klasse

Læsning

- Eleven læser med god forståelse på lix 40-50 niveau og med en hastighed på 225-250 ord pr. minut. Eleven kan læse komplekse danske og lånte ord hurtigt og sikkert
- Kan læse tekster med nyt fagligt indhold med omkring 160 ord pr. minut.
- Resultater i Nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation.

Læseforståelse

- Eleven har indsigt i sin egen måde at læse på og tager medansvar for sin egen læseforståelse og læseudvikling
- Anvender læsning i alle skolens fag og i fritiden
- Kan analysere en litterær tekst for dens brug af billedsprog og kan forklare virkningen af et ordvalg
- Kan udvælge relevante søgeord i forhold til et søgeformål
- Kan navigere på en hjemmeside og i en bog ud fra et søgeformål og ved at anvende teknikker som fragmentlæsning, skimming og punktlæsning
- Kan identificere en multimodal teksts opbygning og forklare sammenhængen mellem de forskellige modaliteter i en fysisk bog og på en hjemmeside
- Kender læseruten i en multimodal tekst på baggrund af et læseformål
- Kan kildekritisk vurdere tekstens afsender og målgruppe.

Fremstilling

- Kan udtrykke sig varieret og sammenhængende
- Kan skrive i forskellige genrer tilpasset modtageren
- Kan forberede og fremstille større multimodale produktioner
- Kan udarbejde argumenterende fremstillingsformer
- Kan korrigere teksters layout og har viden om metoder til layout af forskellige genrer.

Stavning

- Behersker retstavning
- Kan registrere og korrigere egne og andres fejl
- Har viden om tegnsætning og anvender det.

Evaluering i 8. klasse

Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression:

- Ved skolehjemsamtale.
- UPV
- I elevplanen
- Karakter og prøver

8. klasse

Tiltag i 8. klasse dansk

- Frontread
- Diktater og læseprøver

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 8. kl.

- Hogrefe A i august (frivilligt i 8.A og 8.B, obligatorisk i ESAA-klasserne)
- ST8 på klassen i januar
- Hogrefe B i februar (frivilligt i 8.A og 8.B, obligatorisk i ESAA-klasserne)
- Obligatoriske nationale test først i marts
- FSA Læsning
- FSA Retskrivning

Dét kan forældrene gøre

- <https://dansk.gyldendal.dk/traening>
- <https://www.frontread.com/da/uddannelse/>
- Øveprøver læsning:
<http://retstavning.gyldendal.dk/elev/oeveproever/Copy%20of%20laeseprøver.aspx>

9. klasse

Læsning i dansk i 9. klasse

Eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de forskellige genrer, både når de læser og skriver. De skal have et fagligt begrebsapparat til at karakterisere, sammenligne, reflektere over og diskutere sprog og tekster i faglige og æstetiske tekster. Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster.

I undervisningen skal der fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner.

Eleverne skal endvidere udvikle kommunikative kompetencer og tilegne sig et varieret og sikkert ord- og begrebsforråd. Færdigheder i at læse, skrive og stave konsolideres. Eleverne skal blive i stand til at læse mere og mere omfangsrige tekster, og de skal kunne fremstille større multimodale tekster.

Læsning i fagene i 9. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Naturfagene

Beskrivelse udarbejdes senere.

Historie, kristendomskundskab og samfundsfag

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 9. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses

9. klasse

Tegn på læring i slutningen af 9. klasse

Læsning

- Eleven kan læse komplekse tekster med passende hastighed og god forståelse
- Kan læse lette tekster for aldersgruppen flydende med god forståelse med omkring 250 ord og derover pr. minut og tekster med nyt fagligt indhold med omkring 170 ord pr. minut
- Læser flydende med intonation og betoning
- Resultater i Nationale test viser en god, rigtig god eller fremragende præstation

Læseforståelse

- Eleven er bevidst om sin egen læseforståelse og anvender læseforståelsesstrategier, der er hensigtsmæssige i forskellige fag
- Læser kritisk og stiller spørgsmål til teksters indhold
- Anvender læsning til alle relevante formål både i og udenfor skolen
- Har viden om betydning af ord i alle tekster
- Kan styre og regulere sin læseproces og analysere, fortolke og diskutere teksters betydning i deres kontekst.

Fremstilling

- Kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter
- Kan skrive til både kendt som ukendt modtager med et varieret indhold
- Kan skrive velovervejede og reflekterende
- Kan tilrettelægge proces fra ide til færdigt produkt
- Kan fremstille opinionstekster og argumenterende fremstillingsformer.

Stavning

- Behersker retstavning
- Kan registrere og korrigere egne og andres fejl
- Kan fremstille tekster med korrekt grammatik og layout
- Har viden om tegnsætning og anvender det.

Evaluering i 9. klasse

Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression:

- Ved skole-hjem-samtale.
- UPV
- I elevplanen
- Karakter og prøver

9. klasse

Tiltag i 9. klasse dansk

- Frontread
- Diktater og læseprøver

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 9. kl.

- Hogrefe A i august (frivilligt i 9.A og 9.B, obligatorisk for nye ESAA-elever)
- ST9 på klassen i januar
- Hogrefe B i februar (frivilligt i 9.a og 9.b, obligatorisk for nye ESAA-elever)
- FSA Læsning
- FSA Retskrivning

Dét kan forældrene gøre

- <https://dansk.gyldendal.dk/traening>
- <https://www.frontread.com/da/uddannelse/>
- Øveprøver læsning:

<http://retstavning.gyldendal.dk/elev/oeveproever/Copy%20of%20laeseproever.aspx>

10. klasse

Læsning i dansk i 10. klasse

I 10. klasse fortsættes og udvikles arbejdet med de forskellige danskfaglige dimensioner, som beskrevet for 9. klasse.

I en gensidig vekselvirkning mellem læsning og fremstilling udvikler eleverne et fagligt begrebsapparat til at kunne indsamle, undersøge, uddrage og sammenligne informationer, samt diskutere, vurdere og reflektere over egne faglige, personlige og sociale forudsætninger både mundtligt og skriftligt.

Læsning i fagene i 10. klasse

Matematik

Beskrivelse udarbejdes senere.

Fysik/kemi

Beskrivelse udarbejdes senere.

Faste tiltag på tværs af fag i 10. klasse

- Læsebånd, hvor bl.a. fagenes læsning tilgodeses

10. klasse

Tegn på læring i 10. klasse

Læsning

- Eleven kan læse lette tekster for aldersgruppen flydende med god forståelse med omkring 250 ord pr. minut og tekster med nyt fagligt indhold med omkring 170 ord pr. minut.
- Læser komplekse tekster hurtigt og sikkert og kan regulere sin læsning i forhold til læseformålet.

Læseforståelse

- Eleven kan analysere og kritisk vurdere en tekst.
- Kan diskutere teksters betydning i deres kontekst.

Fremstilling

- Eleven kan udarbejde alle typer tekster varieret og målrettet.
- Elevens tekster har et varieret og nuanceret ordvalg og sætningsopbygning.

Stavning

- Eleven er en sikker staver og god til tegnsætning.
- Kan læse korrektur på egne og andres tekster. Korrektur er rettet mod sprogbrug, stavning, tegnsætning, typografi og layout.

Evaluering i 10. klasse

- Alle elever får feedback på deres læsefaglige niveau og progression:
 - Ved skole-hjem-samtale
 - I elevplanen
 - Karakter og prøver
 - UPV

Tiltag i 10. Klasse

- Frontread

Prøver, som dansklæreren gennemfører i 10. kl.

- E-læs
- Afsluttende prøver

10. klasse

Dét kan forældrene gøre

- <https://www.frontread.com/da/uddannelse/>

